

CUVÂNTUL LIBER

Primum de la Pecs

Cotidian independent. Apare la Deva

Anul VII • Nr. 1311 • VINERI, 3 FEBRUARIE 1995

4 pagini • 100 lei

Călanul este un oraș care respiră aproape în exclusivitate în ritmul în care o face cel mai mare agent economic de pe teritoriul său, S.C. „Sidermet” S.A. Și cum în această perioadă de tranziție „Sidermet” are probleme, și orașul cu cei aproape 17000 de locuitori ai săi le recepționează din plin în plan social. Totuși oamenii nu disperă și bine fac.

De decenii sau poate de secole, pe vatra actualului teritoriu administrativ, au trăit și au muncit, au prosperat sau au suferit laolaltă români, maghiari și germani. Sămânța vrăjbei n-a rodit niciodată roade otrăvite în „ogorul” lor, deși din punct de vedere confesional românii sunt ortodocși sau uniți, catolici de rit oriental adică, maghiarii sunt aproape fără excepție romano-catolici, iar germanii în marea lor majoritate romano-catolici și câțiva evangheliști. De ce invocăm confesiunea religioasă a oamenilor de pe această

Are cineva interesul să învrăjbească etnici coreligionari?

vatră? Pentru că la Călan, tocmai în jurul sfintei biserici romano-catolice — credință și biserică în care i se roagă Domnului și ungerii și nemții — mocnește un conflict între două etnii.

Este greu să dai de adevăratele rădăcini ale acestei, deocamdată, stări de animozitate. Vom rezuma ceea ce am aflat de la autoritățile orașului și de la dl. Nicolae Pilly — președintele Forumului Democrat German pe oraș. În urmă cu mulți ani, cu eforturi financiare — prioritar ale etnicilor germani, susține dl. Pilly — în oraș s-au construit biserică și casa parohială. De-a lungul timpului, în

vremea regimului totalitar, numărul etnicilor germani s-a tot subțiat, prin expatrieri. Al maghiarilor a rămas constant sau a crescut. Toată lumea știe în Călan că înainte de război în casa parohială au funcționat o școală și o casă de cultură germană, iar după război a funcționat aici o școală românească, o școală și o grădiniță pentru etnicii maghiari, iar 11 ani clădirea nu a avut nici o întrebuințare. Întabularea imobilului și a terenului aparținător este făcută pe numele Parohiei Călan a Bisericii Romano-Catolice, cum s-ar zice proprietate comună a celor de această religie.

În lunga noapte a totalitarismului, etnicii maghiari fiind mai numeroși, iar preoții aparținând, de regulă, acestei etnii, s-a impus ca limbă de cult limba maghiară. Slujbele în latină sau germană, ca și literatura religioasă în aceste limbi, nemaiaivând loc. Consistoriul parohiei, de asemenea, este alcătuit numai din enoriași de etnie maghiară.

După revoluție, așa cum etnicii maghiari au înființat U.D.M.R., cu organizații locale, și etnicii germani au înființat Forumul Democrat German, de asemenea, cu organizații locale. Printr-o înțelegere verbală (afirmația aparține tot dlui Pilly) cu preotul paroh dl. Marty Attila, Forumul Democrat German a ocupat o parte din clădirea casei parohiale, stabilindu-se și o chirie aproape modică, de 6000 de lei pe trimestru, care să

ION CIOCLEI

(Continuare în pag. a 2-a)

Hârtia de ziar s-a scumpit din nou

Deținând monopolul hârtiei de ziar în România, S.C. „Letea” S.A. Bacău scumpește hârtia când vrea și cu cât vrea, punând presa în mare dificultate. Zilele trecute, conducerea acestei fabrici a anunțat din nou majorarea prețului hârtiei de ziar, de la 1 februarie a.c., cu 23 la sută, respectiv de la 807 lei/kg la 1030 lei/kg, la care se adaugă Taxa pe Valoarea Adăugată. Neputincios, guvernul nu găsește soluții la asemenea decizii aberante.

Readucem mai întâi în memoria cititorilor noștri că în orașul Pecs, din Ungaria, ființează Asociația de Prietenie Ungaro — Română, între membrii săi de onoare numărându-se și dl. Ion Iliescu, președintele României. De la fondarea sa, în 30 octombrie 1989 (Charta Asociației a fost elaborată în primăvara anului 1989), asociația s-a consolidat, a înființat mai multe filiale, atât în Ungaria, cât și în România (una și în județul nostru, cu sediul la Deva), numărul membrilor săi ajungând la această oră la peste 1000.

Asociația are și o revistă proprie, care apare lunar, cu texte în limbile maghiară și română, și care face cunoscute preocupările, acțiunile, eforturile depuse de către membrii filialelor pentru consolidarea relațiilor de bună vecinătate și prietenie între Ungaria și România.

De curând am primit de la dl. dr. Igloi Zoltan — președintele Asociației, încă de la înființarea sa — numerele pe mai — decembrie 1994 ale revistei, pentru care îi mulțumim. Între alte articole interesante, în care sunt reliefate întâlnirile dintre conducerea asociației de la Pecs și membri de frunte ai filialelor din România, manifestările culturale organizate de asociație, între care și forumurile cetățenesti de la Pecs (din anul 1993) și de la Brașov (din 7-9 octombrie 1994), dl. Igloi Zoltan reamintește într-un articol misiunea asociației — istorică și națională, comuna celor două țări, de reconciliere interetnică — ei fiind prieteni, colegi, soți și soții în familii mixte, slujbași cinstiți pe aceleași țărături ale muncii și ale vieții.

„Este interzisă introducerea politicii cotidiene în activitatea asociației”. „Nu

avem voie, mai spune dl. Igloi Zoltan, să permitem să fim atrași în capcana politicii”. De altfel, ziarul nostru a putut să constate aceste realități și opțiuni în cadrul întâlnirii pe care membri de la nivelul superior al Asociației din Pecs au avut-o cu simpatizanți din județul nostru la Mănăstirea Franciscană din Deva, în data de 7 iulie 1994, pentru ca, în cursul aceleiași zile, să se constituie Filiala Deva a Asociației de Prietenie Ungaro — Română din Pecs, cu rază de activitate în întreg județul Hunedoara. Cotidianul nostru a publicat atunci, mai precis în data de 13 iulie 1994, o amplă relatare.

Cu numai două zile în urmă ne-a parvenit de la Pecs numărul pe luna ianuarie 1995 al gazetei Asociației de Prietenie Ungaro — Română, cu editorialul „Prietenia” (A baratsag), cu articole interesante despre sesiunea Comisiei mixte de istorie româno — ungare și despre viața asociațiilor din Miercurea Ciuc și Sfântu Gheorghe etc.

Despre activitatea filialei noastre județene — de la constituire și până în prezent — vom consemna într-un articol viitor, conștienți că asociația își va continua creșterea și va avea acum, într-o vreme când politica învrăjbește, când poezia calcă în picioare principiul și gândurile curate, în setea nemăsurată de putere și privilegii. Oamenii simpli, cetățenii de rând, maghiari și români, trăiesc, de regulă, în afara sferei politice, ei fiind prieteni, colegi, soți și soții în familii mixte, slujbași cinstiți pe aceleași țărături ale muncii și ale vieții.

DUMITRU GHEONEA

UNA PE ZI

• Decât șef printre cărari, mai bine suabordonat calului.

TE BUGURI DEGEABA! DACĂ DEVENIM MAJORITATEA, CINE O SĂ NE MAI MILUĂSCĂ?!

Desen de CONSTANTIN GAVRILA

CALENDAR

3 februarie

- Sf și Dreptul Siameon; Sf. Proorociță Ana;
- Onomastică: Blațiu;
- Au murit: în 1954, romancierul IONEL TEODOREANU (n. 1897); în 1468, tipograful german JOHANES GUTENBERG (n. 1400), inventatorul tipografului;
- Au trecut 33 de zile din an; au mai rămas 332.

FLASH!

• „BIG BLUES SHOW”. S.C. I.C.S.H. S.A. Hunedoara, în colaborare cu Clubul de jazz „Dan Mindrila”, din localitate, organizează în data de 7 februarie a.c., ora 19, la Clubul I.C.S.H. (cantina O.T.) un spectacol de jazz cu participarea lui Ioan Gyuri Pascu, membru al cunoscutului formații „Divertis”. În deschidere, criticul muzical Florian Lungu prezintă o disertație audio pe tema „Umorul în jazz”. În continuare, va mai avea loc lansarea casetei audio „Jazz my secret soul”, reunind o selecție

de pe cele șase compact discuri realizate în Germania de interpreta Anca Parghel. (M.B.)

• MICROFERMĂ. Pentru a asigura o valorificare mai bună a producției de cereale, dl. Ioan Iuga, din satul Lăpușnic, a înființat o microfermă în care crește 15 scroafe gestante. Purceii obținuți sunt vânduți agricultorilor și crescătorilor de animale din zonă. (N.T.)

• FOTBAL LA DEVA. Sâmbătă, 4 februarie, începând de la ora 12, pe Stadionul „Cetate” din Deva, va avea loc primul meci de fotbal din acest an pe stadionul devenean, între Vega Deva — Iul Petrosani. În ambele for-

mații vor evolua și noile achiziții ale celor două echipe. (S.C.)

• LAPTE. Dl. Ioan Buble, din satul Lăpugiu de Sus, se numără printre cei mai buni crescători de animale din această localitate. În fiecare an el a vândut peste 4000 laptelui la firma județeană de profil. Și în acest an, el predă zilnic cantități însemnate de lapte la punctul de colectare din localitate. (N.T.)

• „ROMSILVA” HUNEDOARA ARE UN NOU DIRECTOR GENERAL. Printr-o decizie a „Romsilva” București, din 25. 01. 1995, a fost numit în funcția de director general, la „Romsilva” Hunedoara, dl Ion Crișan. Dl. A.

Alexandru Breteanu, fostul director general la „Romsilva” Hunedoara, a fost numit director adjunct. (C.P.)

• DOTARE. Dispensarul S.C. „Rosenheim” S.R.L. din Simerța s-a autodat, recent, cu un ecograf. Astfel — spunea dr. Edith Stoica — este creată posibilitatea investigării și diagnosticării prompte a bolnavilor. Diversificarea în continuare a prestației medicale prin noi dotări este în atenția conducerii societății. (E.S.)

FLASH!

Viața politică • Viața politică

Liberalii hunedoreni din nou împreună!

Ca urmare a semnării protocolului Alianței Civic-Liberale și de către P.N.L., C.D. și P.L. 93, marți, 17. I. 1995, a avut loc prima întâlnire a conducătorilor celor patru formațiuni liberale din județul Hunedoara la sediul P.L. 93 din Deva.

La această dată au avut loc numai discuții de principiu, pentru că pe 24. I. 1995 s-au întâlnit câte doi reprezentanți din fiecare partid, care au stabilit să fie redactat un protocol la nivel județean adoptat după cel semnat la centru, urmând a se stabili și o dată cât mai apropiată când acesta să poată fi semnat.

Alianța Civic — Liberală formată din cele patru partide liberale — P.N.L., C.D., P.L. 93, P.A.C. și

P.N.L. — reprezintă polul liberal al C.D.R. în cadrul căreia activează ca forță a opoziției.

Deocamdată obiectivul principal al C.D.R. este elaborarea ofertei politice de guvernare, dar și a soluțiilor foarte clare de rezolvare a problemelor și de scoatere a țării din situația economico-socială precară în care se află. Că acest lucru este imperios necesar o demonstrează momentele din viața noastră zilnică, care devin din ce în ce mai dificile.

Numai prin unitate, voiață și luciditate, s-a subliniat de către reprezentanții partidelor liberale hunedorene, opoziția poate să impună calea spre schimbare, dar și soluțiile clare de rezolvare a problemelor. (C.P.)

Șase comune din județul nostru bat la porțile orașului

Comuna Vața de Jos este situată la extremitatea nord — vestică a județului Hunedoara, pe cursul mijlociu al râului Crișul Alb, la confluența văilor Ponor, Ciungani și Tomești. Localitatea se întinde pe o suprafață de 20 263 ha, din care 10 199 ha o reprezintă terenul arabil, iar 9357 ha le ocupă pădurea, relieful fiind predominant deluros.

Vața de Jos este alcătuită din 13 sate în care trăiesc 4881 locuitori. Satele sunt: Vața de Jos, Basarabasa, Birtin, Brotona, Căzănești, Ciungani, Ociu, Ocișor, Prăvăleni, Prihodiște, Tătăraștii de Criș, Tîrnava de Criș și Vața de Sus. Satele sunt situate pe patru direcții, cel mai îndepărtat de centrul de comună fiind Ciungani — la circa 18 km.

Având o mare suprafață de pădure — aproape jumătate din aria ce o ocupă,

bogăția cea mai mare a comunei este exploatarea și prelucrarea lemnului. În satul de reședință a localității există o fabrică de cherestea ce prelucrează lemnul adus din întreaga bazin al Crișului Alb. Tot aici funcționează și un cen-

ș.a. Pe raza comunei au fost descoperite — și o vreme au fost exploatare — zăcăminte de cupru, titan și vanadiu. În perspectivă va fi redeschiderea fostelor mine de la Ciungani și Căzănești, iar la

cuprinde terenuri de tenis și volei, de ștrand termal, terenuri acoperite și o pistă de atletism, un lac cu bărci de agrement ș.a.

În Vața de Jos funcționează două unități preșcolare — cu 60 de preșcolari, 12 școli primare și o școală cu 8 clase ce cuprind 298 de elevi. În opt din cele 13 sate există cămine culturale. Există la Prăvăleni un ansamblu artistic, iar la Vața de Jos taraful condus de dl. Pera Bulz, bine cunoscut și apreciat în împrejurimi, în județ și în țară. În satul de reședință al comunei funcționează un dispensar umanist deservit de trei specialiști de medicină generală, un pediatru și nouă cadre cu pregătire medie. În acest an va începe construcția unui dispensar uman nou, ce va crea condiții optime pentru activitatea de consultații și tratament.

Consiliul local Vața de Jos este alcătuit din 15 consilieri. Primar al comunei este dl. ing. Florian Tomuș, viceprimar dl. Nicolae Crepcea, iar secretar dl. Mircea Frențiu.

TRAIAN BONDOR

VAȚA DE JOS

tru de colectare a fructelor de pădure, a cărui rază de acțiune se întinde pe un sfert din teritoriul județului Hunedoara. Există, de asemenea, o fabrică de calcată ce pune în valoare zăcămintele ce se exploatează aici, produsele fiind utilizate în industria vopselelor, chimică, farmaceutică, în construcții

Birtin prospecțiunile geologice sunt într-un stadiu avansat.

Ocupația de bază a oamenilor este agricultura și în special — datorită faptului că predomină zona deluroasă — creșterea animalelor. În prezent, efectivele de animale se ridică la 3148 bovine, 1335 ovine și caprine, 2980 porcine, 7000 păsări ș.a.

Turismul este, de asemenea, unul din prezentele în viața localității. În această perioadă se efectuează lucrări de renovare și extindere a stațiunii, astfel că în următorii 2—3 ani vor intra în exploatare o bază de agrement ce va

Are cineva interesul să învrăbească etnici coreligionari?

(Urmare din pag. 1)

fie achitată parohiei (parte de clădire în care avea funcționează ca instituții Forumul Democrat German și Asociația Foștilor Reporți).

Neamțul, ca neamțul, a conceput repede o seamă de utilități în spațiile de reședință, utilități pe care le-a pus la dispoziția etnicilor germani dar, se afirmă, și a altor coreligionari, care ar fi dorit să le folosească: școala germană (câci oricât ar părea de curios, sunt tineri germani care nu cunosc limba strămoșilor lor), bibliotecă germană, corul femeiesc de limbă germană, care ar trebui să cânte cântece religioase în biserică, un cvartet care dă spectacole pentru populația întregului oraș. Și pentru că etnicii germani au primit de la frații lor din Germania o donație de 90 000 de mărci în medicamente, s-a deschis și o farmacie, de la care se pot aproviziona cu medicamente străine, pe bază de rețetă, toți locuitorii orașului.

Toate bune până aici. Disponând de cor religios în limba maternă, etnicii germani ar fi dorit ca acest cor să cânte în biserică cel puțin la marile sărbători religioase, cum sunt Nașterea sau Învierea Domnului. Nu s-a putut. De fiecare dată s-au izbit de refuzul categoric al autorităților ecleziastice. De Crăciun, corul a cântat în Biserica Evanghelică. Etnicii germani văd

intenție de maghiarizare prin religie. Poate este doar o bănuială, dar faptele o îndreptățesc.

Starea tensională avea să se accentueze. Nu știm dacă invidia generată de donațiile substanțiale în bunuri și aparatură primite din Germania de etnicii germani, ca să-și poată desfășura mai bine activitățile culturale-educative, a avut în aceasta vreun rol. Cert este că în 20 decembrie anul trecut, Forumul Democrat German a primit de la Parohia Romano-Catolică din Călan înștiințarea — somație de a elibera în cel mai scurt timp clădirea, de a desființa toate funcționalitățile înființate de forum ca și mutarea sediului acestuia. Motivul invocat: nu există nici un contract între parohie și forum, iar parohia are nevoie de spații pentru a depozita donațiile care ar urma să sosească din Ungaria. Străvezii motivul în condițiile în care, ca și coreligionarii, etnicii germani au asupra clădirii un oarecare drept de proprietate, pe care, la nevoie, justiția îl poate stabili și în condițiile când în aceeași clădire, parohia dispune de alte spații.

Cine are interes să învrăbească două etnici coreligionari, invocând motive atât de străvezii?

De ce nu se vede conviețuirea ca și până acum, oameni buni? Intoleranța n-are adus fericire pe păman, iar unșii Domnului, printre noi, păcătoșii, trebuie să propage pacea și înțelegerea între oameni.

Bine pregătiți pentru orice situație

În Autogara din Crăstie am asistat, în calitate de călător, la modul în care pleacă autobuzele pe rutele stabilite. Ba chiar am confruntat ceasul cu plecarelor în ceașă. Cu sosirea este mai greu. Pe drumuri mai grele, de la Balșa, Poiana, Orăștioara de Sus etc. se circulă mai anevoie. Dar adevărul este că autobuzele pleacă la timp. Călătorii care așteaptă sunt în cea mai bună stare de serviciu. Se are mai cu seamă în vedere transportul navetistilor și al elevilor, în celelalte și al călătorilor. Nu am înregistrat cazuri de întârzieri pe trasee.

Așa cum vă spuneam în toamnă, ne-am pregătit cât am putut mai bine pentru vremea friguroasă — ne spunea dl. Silviu Thirtheu, directorul S.C. „Orăștietrans” S.A. Avem anvelope, avem la bordul fiecărui autobuz lămpi, lanțuri, găleți cu nisip. Deși drumurile sunt bine întreținute, iarna poate aduce oricând surprize. Noi trebuie să fim bine pregătiți pentru orice situație.

Abonații noștri, toți călătorii trebuie să fie bine serviți.

— Aveți trasee neacoperite?

— La Romoșel s-a redus mult numărul abonaților. Au mai rămas vreo 20. În asemenea situații autobuzul circulă cu cheltuieli mari, fără venituri cât de cât. Or, în situația de astăzi nu se poate.

— Ați suspendat cursa Orăștel — Romoșel?

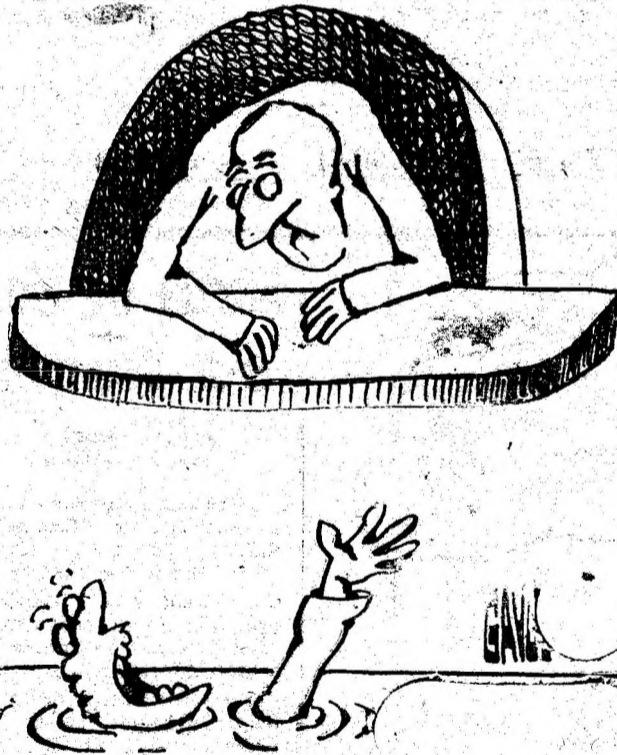
— Încă nu. Dar dacă nu vor fi călători, nu vom avea altă soluție. Astăzi totul este cum ne. Numai noi știm cum ne descurcăm pentru a răspunde cerințelor de transport al călătorilor din zona noastră.

În autogara din Crăstie, la autobază, în atelierle de întreținere, lucrătorii erau la treabă.

— Nu aș vrea să laud pe cineva anume — încheia dl. director Silviu Thirtheu. Toți lucrătorii — șoferi, mecanici, taxatori etc sunt prezenți și își fac bine datoria.

Gh. I. NEGREA

AJUTOR DE ȘOMAJ

Desen de CONSTANTIN GAVRILA

DIN DOSARELE POLIȚIEI

BĂTRÂNUL ȘI ARESTUL

Mărin Predoi are 62 de ani, iar de loc este din Bulbaceni, Dolj. Prin zona Hunedoarei nu se ocupa cu nimic stabil. A făcut însă ce a făcut și a dat foc unei căsuțe

aparținând O.J.T. Hunedoara la Cinciș. Prejudiciul este de aproape trei milioane de lei, pentru acest lucru, bătrânul aflându-se în arestul poliției.

OSTAȘII ȘI EFECTELE

Nu prea am auzit să se fiu efecte militare. Poți așa ceva. Iar în aceste rânduri este vorba de Dumitru Constanț, Vlăduț Andrei și Andrei Dragomir, toți militari în termen la U.M. 01616 Hunedoara. O patrulă a poliției i-a surprins într-o

noapte având asupra lor o importantă cantitate de efecte militare. S-a stabilit că ele erau furate de la depozitul de efecte militare al trupelor teritoriale Hunedoara și valorau cam un milion de lei. 75 la sută au fost recuperate și a fost sesizat Parchetul Militar.

ÎNCĂ UN MORT PE DRUMURILE PUBLICE!

Cu regret, dar trebuie să aducem la cunoștința cititorilor noștri încă un dat cu pierderi de vieți omenești. Este vorba de cel ce s-a petrecut la Uricani în noaptea de sâmbătă spre duminică. Era ora 1, când pe DN 66 A, la volanul autoturismului se afla Alexandru Goga, administrator la S.C. „Serva Lescom” S.R.L. Lupeni. Conducând cu viteză neadecvată pe

un drum acoperit cu zăpadă, a derapat și a intrat pe contrasens. Neamțului a fost că la aceeași oră și pe același drum să circule regulamentar și o autodubă. A urmat o tamponare frontală. Rezultat: conducătorul autoturismului a decedat, iar un pasager aflat alături a fost grav rănit. Deși pare oarecum de prisos, tot o mai spunem: atenție oameni buni, nu-i deloc de glumă!

UN ÎNVĂȚĂTOR, UN SAT ȘI OAMENII SĂI...

N-am avut până acum ocazia să ajungem la Dealu Mare (Vălișoara), deși cunoșteam multe despre oamenii acestui sat și învățătoria școlii primare, dna Viorica Boldura. Ne aducem aminte cum, cu ani în urmă, o tradiție ancestrală era transpusă scenic prin grija acesteia din urmă. Este vorba de formația de dubași în care evoluau zeci de localnici — tineri și vârstnici. Și tot de atunci, ei sunt nelipsiți de la orice manifestare care vorbește despre obiceiuri și datini. Cu ani în urmă a fost valorificată scenic „Povestea vieții” (teatru folcloric) reunind momentele importante din viața omului. A fost o realizare superbă. De aici vin o cunoscută formație de călușeri, mai multe grupuri vocale și soliști vocali de muzică populară.

— E greu să purtați, ca învățător, un dialog firesc cu oamenii satului?

— Nicidecum, pentru că sunt și eu un om al satului. Așa mă consider intrucât aici locuiesc. La absolvirea Liceului Pedagogic din Deva, în anul 1975, am fost repartizată în Dealu Mare. Predau simultan la cla-

sele I—IV. Aici vin copiii și de la Podele. Actualmente am ca elevi fiii ai foștilor mei elevi. Școala Normală a însemnat mult pentru mine și poate, tocmai de aceea, fiica mea mai mare, Ana Maria, este elevă în anul II la aceeași instituție. La fel, fiica mea mai mică — Oana Maria își merge pe urme. Am încercat să-mi apropiu conștientii, să le imprim o anumită conduită în comportament. Și aceasta, trăind alături de ei.

— Ca învățătoare, aveți o influență puternică asupra celor mici, maturii de mâine.

— Le transmit cunoștințe, îi îndrum să cunoască tainele limbii literare, să o folosească, inspecțiile efectuate de inspectorii ai Inspectoratului Școlar Județean confirmându-mi demersul. Deși e mai greu, am început să lucrăm cu Caiete Coresi, la toate clasele și la aproape toate disciplinele. Acest lucru necesită o implicare mare din partea învățătorului. Munca mea nu se rezumă doar la orele petrecute în clasă, elevii căutându-mă și după-masă pentru lucrări suplimentare. Înfluența asupra copiilor se extinde și asupra adulților, prin intermediul

primilor, dar și prin participarea acestora la formațiile artistice ale localității.

— A fost greu să cunoașteți tradițiile și datinile satului? Vă pasionează cercetarea lor?

— Am cunoscut tradițiile locale de copil, acestea devenind parte componentă a ființei mele. Strângerea materialului documentar, de montaj scenic, a venit firesc, iar interpretii nu s-au dat la o parte, pentru a-l exprima, venind în număr mare. În demersurile mele, care au solicitat timp și efort, nopți nedormite, am fost ajutată și de soțul meu. Numai așa am putut să trec peste unele greutăți ale vieții, decesul unor ființe apropiate. Mă drag să colaborez cu oamenii satului în activitatea culturală. Nu pot să nu-mi aduc aminte că în decembrie trecut, pentru a participa la Festivalul obiceiurilor de iarnă de la Deva, sătenii au venit din respect pentru mine. Am făcut apel la ei și au răspuns.

— Gospodărirea școlii implică alte eforturi mari din partea dv. Nicăminul cultural nu arată prea bine, deși activitatea culturală de aici ar reclama un sprijin din

partea factorilor culturali județeni.

— În gospodărirea școlii primesc ajutor tot din partea părinților. Cu ei am împrejmuit o parțial. Cu copiii lor am plantat o livadă de meri, vișini și cireși, pe care o îngrijim laolaltă. Cu părinții copiilor am construit o magazie de lemne, am zugrăvit sala de clasă. Singură îmi confecționez materialul didactic. În ce privește căminul cultural, acesta arată rău și pe din afară și înăuntru. Ar fi bine dacă am fi sprijiniți să-l reparăm. Oamenii satului merită acest lucru. Nu de alta, dar în cămin desfășurăm atâtea acțiuni, repetiții ale formațiilor artistice și e păcat ca localnicii să stea într-un astfel de loc.

Învățătoarea Viorica Boldura reprezintă tipul de dascăl — apostol care și cunoaște menirea și care se dăruiește cu pasiune meseriei, vieții spirituale a satului în ansamblu. Alături de dânsa se află întreaga familie — cele două fiice care-i calcă pe urme și soțul dânsului, dl. Voicu Boldura, primarul comunei Vălișoara. Ferice de astfel de oameni și de cei din jurul lor!

MINEE BODEA

SCRISOARE DIN MIERCUREA NIRAJULUI

„Stimați domni de la „Cuvântul liber”, vă cer un serviciu. Eu mă numesc Molnar Ioan, pensionar, și locuiesc în comuna Miercurea Nirajului din județul Mureș, pe strada Plopiilor, nr. 55, telefon 275. Aș dori mult să reiau legătura, să reînnoiesc prietenia cu familia Rusu din Deva. Am fost, prin anii '57—'58, coleg cu dl. Rusu Ioan, la Cugir, apoi dumnealui a lucrat, prin 1963, la fosta Militie Deva. Dacă va citi aceste rânduri, îl rog să-mi scrie”

ORGANELE VIZATE RĂSPUND

Scrisorile adresate redacției, stimate dle Florin Juno din Rapoltu Mare, nr. 100, îi răspunde Direcția de telecomunicații Hunedoara — Deva. Cităm: „In evidențele noastre, cererea dlui June Florin, prin care a solicitat instalarea unui post telefonic la domiciliu, este înregistrată cu nr. 232/24. 08. 1992. Cererea nu a fost soluționată favorabil până în prezent, din motive tehnice, respectiv lipsă perechi (circuite) libere în rețea, iar în plus, distanța dintre centrala telefonică din localitate și domiciliul petentului este foarte mare. Din același motiv, în rețeaua telefonică locală în evidența noastră sunt cereri nerezolvate din anul 1984. Acolo unde condițiile tehnice au permis, s-au executat lucrări de instalări posturi telefonice, cererile fiind aprobate de conducerea Direcției de telecomunicații Hunedoara — Deva, conform reglementărilor legale în vigoare. Precizăm că la aceeași adresă cu a petentului, respectiv, Rapoltu Mare, nr. 100, funcționează postul telefonic cu nr. de apel 669277 (abonat June Iosif), post

TRIBUNA CUVANTULUI LIBER

telefonice instalat în data de 10. 11. 1989, deci înaintea depunerii cererii de către petent, la data respectivă existând perechi (circuite) libere în rețea... Urmează ca lucrarea de instalare a postului telefonic să se execute la data creării condițiilor tehnice”.

POSTA RUBRICII

● Am citit cu atenție scrisoarea dv., stimate dle Sebastian Farcaș, din Gurasada. Ne-au impresionat plăcut sentimentele dv. de adevărat român, de om cu credință în Dumnezeu, cele de revoltă împotriva anora care nu se pot debarasa de vechi metehne și căroră — cum spuneți — „le este rușine să vorbească de sfintele noastre sărbători — Crăciunul sau Boboteaza, numindu-le sărbători de iarnă”. Împărtășim ideea dv., aceea că „ar fi bine ca aceștia să se întoarcă de la calea pe care i-a dus comunismul, fiindcă omul nu va putea schimba nicicând legile lui Dumnezeu”.

● Stimate dle Lupea Gheorghe, din Brad, artiștii care vă interesează a apărut în nr. 1167/13 iulie 1994 al ziarului nostru. În cazul zgomotelor în urghi, „se pot folosi cu succes tampona cu suc de ceapă (nu ceară, cum dintr-o greșeală de tipar apărușe); tot pentru eliminarea acestora se vorbește zilnic două câni cu infuzie din flori uscate de păducel”. La aceeași rubrică, „Femina”, precum și la rubrica din nr. 1172/20 iulie '94, apar multe alte rețete și sfaturi sub titlul „Răspunzător de propria sănătate”, care se re-

feră la urechea bolnavă.

● Mariana Șugar, Baia de Criș. Dosarul dv. este în lucru la Parchetul de pe lângă Tribunalul Hunedoara.

● Lina Jurcă, Blăjeni. Dacă ați fost citată, trebuie să vă prezentați.

● Lucreția Stanciu, Ribita: Regretăm că nu vă putem da o veste bună. Dv. ați fost înscrisă la pensie în 1988, fiindu-vă aplicate prevederile Legii nr. 4/1977, conform căroră vechimea valabilă la pensia pentru agricultori se constituie numai din anii în care solicitantul de pensie a realizat sau depășit numărul de norme planificate de adunarea generală.

Potrivit acestor preve-

VINERI, 3 FEBRUARIE

DEVASAT

9,00 Desene animate (r); 9,30 Film serial: Echipa de șoc — ep. 8 (r); 10,20 Film serial: Vegas — ep. 50 (r); 11,10 Mitică (r); 11,20 Chestiunea zilei (r); 12,20 Staruri pentru totdeauna (r); 12,45 Videotext; 13,00 Desene animate: Copiii familiei Flintstone; 13,30 Film documentar: Guvernarea pe înțelesul tuturor; 19,00 Reporter Tele 7; 20,00 Film serial: Femeia fantastică — ep. 7; 21,00 Telegazeta (emisunea de știri a televiziunii Tele 7 abc din 2 februarie); 21,30 Film serial: Kung Fu — ep. 9; 22,30 Chestiunea zilei (emisunea de Horia Alexandrescu); 23,30 Cartea de citire; 23,35 Sta-

deri și datelor pe care le-ați prezentat, înainte de data pensionării dv. totalizată 12 ani valabili pentru pensie, respectiv anii 1964 și 1976, și toată perioada 1977—1987 inclusiv, ceilalți doi de după pensionare nemăintrând în calcul. Tot potrivit prevederilor respective, la vechime în muncă valabilă pentru pensie de la 10 la 15 ani, pensia este aceeași.

Cazurile la care v-ați referit sunt, probabil, cazuri de pensionare care se supun unei legislații reparatorii, intrată în vigoare ulterior pensionării dv. și care nu are caracter retroactiv. Pentru cazurile ca al dv. măștilor reparatorii au constat din aducerea pensiei la nivelul celei minime, indiferent dacă din calcul a rezultat o pensie mult mai mică. Aceasta a fost îndexată de mai multe ori ulterior. (I. L.).

ruri în concert: Guns N' Roses — Use your illusion II în Tokyo (partea I); 0,10 Videotext.

9,00 Teletext. Anunțuri. Mica publicitate; 10,00 Observator — Antena 1; 11,00 Film artistic: Fugarul; 15,00 Teletext. Prețurile la Bursa de Mărfuri Timișoara. Anunțuri. Mica publicitate; 17,00 Observator — Antena 1; 18,00 Focus. Știri din actualitatea locală; 18,15 Weekend magazin; 20,00 Film artistic: Cowboy-ul; 21,50 World net. Țara imigranților, America — partea a II-a.

INSCRIȚIONĂRI DE MATERIAL PUBLICITAR

- pixuri • stilouri •
- brichete •
- scrumiere •
- pahare etc. •
- STAMPILE

LINIA DE FOTOLIT

1900 Timișoara
B-dul M. Eminescu 10
Tel.: 056-19.19.95
Fax: 056-19.04.05

S.C. „TRANSILVANIA” S.A. DEVA

Cu sediul în Deva, str. 1 Decembrie, nr. 30, telefon 611485.

Organizează licitația deschisă de vânzare a mijloacelor fixe:

- Autoturism Dacia 1304 — 2 500 000 lei
- Tractor U 650 cu remorcă — 6 500 000 lei
- Chioșc și magazie metalică — 325 200 lei (Șc. Nr. 3 Dacia)

Licitatia se organizează la sediul societății în ziua de 15 februarie 1995, ora 10.

Continuă vânzarea mijloacelor fixe disponibilizate în fiecare miercuri, la ora 10, până la lichidarea acestora.

Pentru relații sunați zilnic la telefonul 611485. (5971)

LICEUL DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT DEVA

str. Axente Sever, nr. 5

ORGANIZEAZĂ

Concurs pentru ocuparea posturilor vacante de șofer și paznic.

Relații suplimentare la telefon nr. 617015. (37)

R.A.G.C.L. SIMERIA

Anunță închirierea prin licitație publică, în condițiile H.G. nr. 1228/1990, a următoarelor spații situate în Simeria, după cum urmează:

- str. P. Unirii, bl. 20, sc. C, parter: 119 mp cu destinație auto moto și gospodărie;
- str. P. Unirii, bl. 20, sc. C, parter: 27 mp — atelier reparații electrice, electronice și magazin desfacere;
- str. Libertății, nr. 2: 232,7 mp — spațiu comercial cu produse nealimentare și alimentație publică;
- str. 1 Decembrie, nr. 18 — 26 mp — atelier vulcanizare.

Licitatiile vor avea loc la sediul R.A.G.C.L. Simeria, din str. 1 Decembrie, bl. 103 parter, în data de 16 II. 1995, orele 9, 10, 11, și respectiv 12. Informații suplimentare la sediul unității sau la telefon 660935. (39)

BANKCOOP S.A., FILIALA HAȚEG

SCOATE LA LICITAȚIE PUBLICĂ

- autoturism Volkswagen 1980
- autoturism Dacia 1300, an fabricație 1976

Licitatiile va avea loc în data de 9 februarie 1995, orele 10, la sediul Filialei Hațeg, cât și în fiecare zi de joi în săptămânile următoare, până la vânzarea bunurilor.

Informații la sediul BANKCOOP S.A., FILIALA HAȚEG, str. T. Vladimirescu, bl. 2, Bucura, parter, telefon 770030 și 625667

Mica PUBLICITATE

VANZARI-CUMPARARI

• Vând imobil 850 mp și 2000 mp teren intravilan, caroserie Opel Record, 1,9 cmc și piese obținute prin dezmembrare. Opel Record înmatriculat, cumpăr VW Passat (neinmatriculabil). Informații la tel. 611067, orele 18-22. (5926)

• Vând carabină tir, cal. 5, 6 și carabină vânătoare, cal. 7,62 x 63. Tel. 627712, după 20. (5946)

• Vând garsonieră în Micro 15. bl. 52. etaj 4, 3500 000 lei, negociabil. Telefon 621673.

• Vând garsonieră, Deva, Dacia, preț 4000 000. Informații Iași, tel. 032/129872. (6323)

• Vând casă în Rapolt, nr. 101. Informații la tel. 669136. (5964)

• Vând casă Rapolt, foarte avantajos. Informații Rapolt, nr. 9. (5964)

• S.C. Viva vinde instalații satelit complete, cu antenă din aluminiu, la prețului de 490 000 lei. Deva, tel. 626265, 611764. (5933)

• S.C. Maurice Prod Com. Deva oferă haine sortate, second hand, import Olanda, en gros și cu amănuntul. Str. A. Vlaicu, nr. 56, Deva, între orele 10-18. (5916)

• Cumpăr, preiau contract sau caut de închiriat garsonieră în Hunedoara, telefon 613079. (5949)

• Vând televizor Diamant, convenabil, cheres-ta cires uscată. Telefon 667298. (5947)

• Cumpăr aluminiu, cupru, deșeuri aliaje, tel. 056/340356. (6321)

• Vând loc de casă în Simeria, str. M. Kogălniceanu, nr. 7, suprafața 1100 mp, apă și gaz. Informații Simeria, 1 Mai, nr. 24 telefon 661108. (6319)

• Vând joc mecanic poker, 1 adă frigorifică, chioșc metalic 50 mp, în piața centrală Deva, lăzi plastic pentru sticle 1 litru, lăzi pâine, cântar 500 kg, lumânări. Tel. 621213, 625007, zilnic 8-20. (5928)

• Vând Skoda 120 LS avariata față, 1987, 5 viteze, 70 000 km, înmatriculată, 1500 DM, negociabil. Tel. 724953. (6317)

• Vând urgent mobilă dormitor, stare ireproșabilă, prețul la jumătate. 618127. (6316)

• Vând parter casă, etaj, central, curte, grădina, garaj. Informații tel. 625482. (6318)

• Vând casă, anexe, grădina, pompă motoare trifazice. Tâmpa, 121. (6312)

• Vând apartament 2 camere, ultracentral. Petrosani sau schimb cu Deva. Relații tel. 617244. (6309)

• Vând articole brutărie, malaxor 200 l, injector consum mic, lădă (masă de modelat), raft dospitor, pictet incendiu.

Telefon 057/260936, după ora 18. (6308)

• Vând camion SR 113, 6 tone, și casă în Șoimuș, nr. 154. (6307)

• Vând casă, curte mare, grădina, gaz, apă, curte și anexe, situată în str. Gh. Doja, nr. 26 și instalație satelit. Informații la tel. 625195, 625640, după ora 15. (6305)

• Vând microbuz VW, preț 4600 DM, cutie Diesel, chiulasă Opel 1600 - 2000, chiulasă 1300. Tel. 624935. (6303)

• Cumpăr talon Volkswagen Transporter dubă, 2 L, an fabricație 1980. Telefon 616842. (6302)

• Vând teren arabil, zona Pricaz, Orăștie, telefon 623061. (6301)

• Vând Nissan Patrol 4x4 Turbo Diesel, dezmembrat Renault 9. Tel. 625325. (6335)

• Vând apartament 3 camere, central, îmbunătățiri, semidecomandat, etaj 4, telefon 618712. (6339)

• Vând Opel Kadett 1.3, 1981, pentru piese, 600 DM, Dacia, bl. 16, ap. 10, Deva. (6342)

• Vând teren 5000 mp, la stradă, lângă IRTA Orăștie. Tel. 641203. (5420)

• Vând spațiu comercial și apartament 2 camere, în două rate. Tel. 711955, 718182. (5342)

• S.C. Alpeus Comexim SRL Hunedoara, strada Dorobanților, nr. 3, vinde en gros ulei - 872 lei, paste tomate 500 gr - 1340 lei, paste făinoase, Eugenia, băuturi alcoolice etc. (5366)

• Vând Ford Taunus 1,6 l sau cumpăr talon. Tel. 718507. (5368)

• Vând apartament 2 camere, Hunedoara, Mușelului, C 46/34. Telefon 718701. (5368)

• Vând en gros paste făinoase cu ou - 687,50 lei, ulei floarea soarelui 1/2 - 1000 lei, inclus TVA. Executăm transport dubă 5 tone. Tel. 711955. (5351)

• Vând trei Dacia 1300, preț 1500 000 - 2 000 000 lei. Tel. 711955. (5350)

• Vând casă, anexe, teren arabil, Măceș, Dărăbanț. Informații - Hateg, bloc 14 B/31. (6051)

• Vând reportofon Philips și autoturism Mitsubishi Galant, înmatriculat, motor defect și lovit. Tel. 545307. (605479)

DIVERSE

• S.G. Com. Pani SRL Rapolt anunță clientela intenția de majorare a prețului pâinii de la 700 la 800 lei. (6333)

PIERDERI

• Pierdut legitimație bibliotecă, nr. 12/16. Se declară nulă. (6324)

• Pierdut ștampilă rotundă aparținând S.C. Euro Trans SRL Orăștie. Se declară nulă. (6320)

OFERTE DE SERVICII

• Căutam femele îngrijire copil. Tel. 613537 și 625175. (5818)

• Efectuez transport marfă cu camion izoterm Volvo, de 10 tone. Telefon 621058. (6314)

INCHIRIERI

• Caut garsonieră de închiriat, plata anticipat, 6 luni. Tel. 623383. (5948)

COMEMORARI

• Lacrimi și flori la împlinirea a doi ani de la trecerea în neființă a celei ce a fost neprețuita și minunata noastră fiică și soră,

MARIANA CIOTOTARU
Parastasul de pomenire va avea loc sâmbătă, 4 februarie. Vesniciei fiilor suferite noastre. (605480)

• Se împlinesc șase săptămâni de singurătate, de la dispariția dragului nostru
LIVIU TOD
Parastasul - sâmbătă, 4.II.1995, ora 12, la Cîmătitul Bejan, Deva. Familia. (6310)

• Tristă și neuitată va rămâne ziua de 6 februarie, când se împlineste un an de la plecarea în eternitate, la numai 38 de ani, a celui care a fost

ANCA PETRU JENU

Te plâng soția Katy, fiul Adrian, frații, cumnatele și părinții. Parastasul de pomenire va avea loc duminică, 5 februarie 1995, ora 11, la Biserica Sf. Nicolae, Hunedoara. (5937)

DECESE

• Mulțumim pe această cale tuturor celor care au fost alături de noi, la marea durere pricinuită de trecerea în neființă a celui care a fost un bun soț, tată și bunici,
NICOLAE BOTICI
din Hârțăgani. Îl vom regreta mereu. Familia. (6329)

M.F. - D.G.F.P.C.F.S. HUNEDOARA - DEVA DIRECȚIA IMPOZITE ȘI TAXE

Aducem la cunoștință agenților economici - persoane juridice - plătitori de impozit pe profit - că, începând cu data de 6 februarie 1995, se pot adresa organelor fiscale teritoriale, pentru procurarea **DECLARAȚIILOR LUNARE PENTRU IMPOZIT PE PROFIT AL CONTRIBUABILILOR MICI ȘI INSTRUCȚIUNILE DE COMPLETARE**, astfel:

- societățile comerciale cu sediul în municipii, orașe, la administrațiile financiare sau circumscripțiile fiscale respective;

- societățile cu sediul în mediul rural, la Direcția generală a finanțelor publice și controlului financiar de stat Deva.

S.C. CĂTĂLIN ȘI LEO S.R.L. ALBA IULIA

VINDE

• portocale (Grecia) - 850 lei; banane - 1050 lei; lămâi - 1000 lei; mandarine - 1200 lei; grapefruit - 850 lei; alune prăjite - 3 900 lei; ciocolată import - 600 lei; cosmetice: Duru, Fax, Ava.

Tel.: 830914, 830911, depozit: 813185.
La cantitate mai mare de 2,5 tone se asigură transport. (37)

S.C. „SIGMA PLUS” S.R.L. DEVA

Organizează în Orăștie, începând cu 15. II. 1995,

■ Cursuri de formare analiști programatori asistenți pe microcalculatoare compatibile I.B.M. - P.C.

■ Cursuri de contabilitate asistată pe calculator.

Absolvenților li se asigură diplome recunoscute.

Înscrierea și informații în Orăștie, str. Dăcilor, nr. 15, telefon 642898. (5960)

COMUNICAT

Sindicatul „Siderurgistul” Hunedoara își exprimă adevărată față de acțiunea inițiată de Filiala județeană Alba la Cartelului ALFA, în data de 02. II. 1995, la Alba Iulia și este alături de membrii de sindicat din S.C. „Metalurgica” S.A. Aiud, în rezolvarea problemelor deosebit de grave cu care se confruntă.

Solicităm factorilor de decizie (Guvern, Departament etc.) să găsească urgent soluții reale pentru rezolvarea situației create.

PETRU VAIDOS,
liderul Sindicatului
„Siderurgistul” Hunedoara

IN ATENȚIA CETĂTENILOR CARE AU SUFERIT CONDAMNĂRI PENALE PENTRU SABOTAJ

Domnul Bucur Mihail, președintele Comisiei pentru aplicarea Decretului nr. 118/1990, județul Hunedoara, face cunoscut celor care în perioada 1949-1956 au suferit condamnări penale pentru sabotaj, că pot să-și obțină unele avantaje materiale, prevăzute de actul normativ de mai sus.

Persoanele respective sau soțiile acestora se pot adresa Comisiei, până la sfârșitul anului în curs, urmând să prezinte următoarele acte:

1. Copie legalizată după sentințele de condamnare;

2. Dovada de la birourile de executări penale ale instanțelor care au promulgat pedepsele, de unde rezultă perioada de executare;

3. Soțiile celor condamnați vor mai prezenta o copie după certificatul de căsătorie și o copie de pe certificatul de deces al soțului.

Informații la telefon 61 80 81.

DE LA LOTERIA NAȚIONALĂ SUCURSALA JUDEȚEANĂ HUNEDOARA - DEVA

În urma incidentelor provocate la meciul GENOA - MILAN, Federația Italiană de Fotbal a hotărât amânarea etapei de duminică, 5 februarie a.c.

În această situație concursul Pronosport din 5 februarie se anulează.

ICE CREAM COMPANY

3700 ORADEA, Str. LUGOJULUI nr. 7. Telefon: 04-40-52-163667, fax: 04-40-59-137944

produce și distribuie în țară prin 24 de reprezentanțe la prețuri foarte avantajoase următoarele produse:

- Praf de înghețată - 34 de sortimente
- Vafe pentru înghețată - toate tipurile, cu perlele de ciocolată și șiruri
- Cornet special îndulcit tip Cometto cu și fără mânășă din aluminiu
- Emulgatori pentru înghețată: JILK, COLCO, TUTTI MIX, EISBINDER
- Arome pentru înghețată
- Concentrate pentru sucuri

și tot ce este legat de înghețată.

Căutam distribuitor în orașul **DEVA**

S.C. ELCO IMPORT-EXPORT SRL
DEVA
Bdul Decebal, bloc S, parter,
telefon 61 67 59

OFERTĂ SPECIALĂ!

- Calculator LOGIMAX 386 SX/40, cu imprimantă LOGIMAX DOT - MATRIX A 3 LIGHT DUTY, preț 1 300 dolari (plus TVA).
- NOTEBOOK IMPULSE 486 DX 2/50, preț 2 200 dolari (plus TVA).
- TELEVIZOARE DAEWOO - DMQ 2158, diagonală 54 cm, garanție trei ani. **ANGAJEAZĂ**
- Inginer, absolvent electronică sau calculatoare. (93420)